

FMC Biopolymer AS
P.O.BOX 223
N-1377 Billingstad
Norway

Phone: +47 67815522
Fax: +47 67815510

Org.nr: 980 859 525
www.fmcbiopolymer.com
www.stortare.no

Formannskapet i Vågsøy kommune

post@vagsoy.kommune.no

kristin.maurstad@vagsoy.kommune.no

nilsmys@frisurf.no

16. april 2017

Påstander om at taretråling forsøpler badestranda i Vedvika.

Vi viser til reportasje på NRK den 9. april 2017 med overskriften: "Meiner taretrålarar forsøplar badestranda".

I reportasjen fremgikk det at denne saken vil bli tatt opp på møte i formannskapet i Vågsøy kommune den 20 april 2017.

Vi ønsker å komme med utfyllende opplysninger om vår virksomhet mer generelt og stormhøsting spesielt, som grunnlag for møtet i formannskapet.

Påstanden om at taretrålere forsøpler badestranda i Vedvika.

Vedvika ligger vendt mot nord mot Stadthavet, et av de mest værutsatte områdene langs kysten vår. Været denne vinteren har vært hardt og en opplever stadig mer ekstremvær langs norskekysten.

Uavhengig av vår høsteaktivitet i dette området er vår påstand at det vil bli transportert stormhøstet tare til Vedvika. Dette ser vi langst hele kysten, også i områder der det ikke høstes tare. I tillegg er vi nå på en tid av året da stortare feller bladene. En del av bladene vil naturlig havne på land.

Taren som nå ligger i Vedvika vil mest sannsynlig også bli transportert bort av naturkreftene. Vi anser ikke tare som kommer på land som førsøpling. Tare er organisk og naturlig og går etterhvert tilbake til naturen. Taren er videre viktig næringstilgang for sjøfugl. En rekke av våre sjøfuglbestander er i dårlig forfatning, og trenger optimale forhold for å sikre reproduksjon.

Til orientering kan vi opplyse at på sandstender i vårt nærområde på Karmøy, tillater ikke miljømyndighetene at strendene ryddes for tare før sjøfuglene har gjort seg nytte av den. Strendene ryddes før badesesongen starter. På Karmøy er dette normalt i slutten av mai.

Miljø og bærekraft:

Tareskogen er viktig for fisk, skalldyr og andre marine organismer. Vi er derfor opptatt av at tarehøstingen skjer bærekraftig og i tråd med de retningslinjer myndighetene har satt. Havforskningsinstituttet har over en årrekke overvåket tarehøstingen og forsket på effekter av den. Resultatene viser at den mekaniske høstingen gir svært begrensede effekter for fisk og skalldyr og at taren vokser raskt tilbake etter høsting.

All næringsaktivitet påvirker omgivelsene. Det gjelder også for høsting av tare. Det er imidlertid kun en liten andel av den tilgjengelige stortare som høstes med sikte på videreforedling. Den mekaniske høstingen med trål ligger mellom 150.000 tonn og 170.000 tonn per år. Det er en brøkdel av hva som høstes naturlig hvert år som følge av storm og uvær. Til sammenligning er det beregnet at uvær og storm river løs om lag 7 millioner tonn stortare hvert år. Mesteparten av dette forsvinner i havet men noe kommer også på land.

Hvorfor skal vi høste tare i Norge?

Kommersiell høsting av tare har lange historiske tradisjoner i Norge og er en del av kystkulturen. Høstingen er lovhjemlet både i Grunnlovens § 110b og i Havressursloven.

I Havressursloven § 1 står det:

”Formålet med lova er å sikre ei berekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning av dei viltlevande marine ressursane og det tilhøyrande genetiske materialet og å medverke til å sikre sysselsetjing og busetjing i kystsamfunna”.

Høsting av stortare skaper store verdier i Norge og representerer en næring med et betydelig potensiale for videre vekst og verdiskaping.

Stortare – en fornybar ressurs:

Stortare regnes som en av de største fornybare ressursene vi har i Norge. Samtidig høstes stortare kun i beskjeden grad i dag.

- Bestanden av stortare er i vekst langs kysten av Norge. Den totale biomassen av stortare er beregnet av NIVA til 50 millioner tonn.¹
- Årlig høstes det kun ca. 0,3 prosent av denne fornybare ressursen. Det tilsvarer om lag 2,5 prosent av den årlige tilveksten. Til sammenligning river stormer opp 10-20 prosent av biomassen hvert år.
- Høsting av tare representerer en viktig del av norsk kystkultur. Norge har 70 års erfaring med kommersiell høsting av tare, hvorav vi de siste 50 årene har høstet tare mekanisk med trål.
- Havforskningsinstituttet har gjennomført – og gjennomfører flere studier for å måle eventuell effekter av stortarehøstingen. De studiene som er gjennomført til nå viser at høstingen ikke påvirker marine organismer i nevneverdig grad.
- FMC samarbeider tett med Havforskningsinstituttet om overvåkning og kartlegging av stortarebestanden.
- FMC produserer alginat basert på stortare ved vår fabrikk i Karmøy kommune. De unike egenskapene til alginat basert på norsk stortare, gjør at etterspørselen er større enn det FMC kan levere.

Stortare representerer et betydelig potensial for verdiskaping:

Høsting og videreforedling av stortare representerer en næring med betydelig potensial for økt verdiskaping langs kysten av Norge.

- I rapporten *Verdiskaping basert på produktive hav i 2050*, som ble utgitt i 2012 av Det kongelige Norske Videnskabers Selskap (DKNVS) og Norges Tekniske Vitenskapsakademi (NTVA), anslås det at omsetningsverdien for makroalger (tang/tare) skal øke fra 1,1 milliarder kroner per år i 2010 til 40 milliarder kroner i 2050. Det understrekes i rapporten at 40 milliarder kroner er et lavt estimat.
- Dette representerer en vekst på vel 3500 prosent i perioden. Dersom denne målsettingen innfris representerer dette et betydelig antall nye arbeidsplasser for kyst-Norge. Til sammenligning anslås tradisjonelt fiskeri å øke fra 27 milliarder kroner i 2010 til 50 milliarder kroner i 2050.

Som den største aktøren innen høsting av tare i Norge, ser FMC et betydelig potensial for økt verdiskaping i årene fremover.

¹ <https://www.imr.no/filarkiv/2012/03/stortare.pdf/nb-no>

Om FMC:

FMC Corporation er et internasjonalt konsern med hovedkontor i Philadelphia (USA). Totalt sysselsetter selskapet mer enn 5000 personer i 30 land.

I Norge har FMC bidratt til å skape et norsk industrieventyr basert på stortare. Direkte sysselsetter FMC 170 personer i Norge og hele verdikjeden; høsting, prosessering og forskning/utvikling skjer her i landet. De siste tre årene er det investert mer enn 400 millioner i videreutvikling av fabrikken i Karmøy kommune. Årlig omsetter FMC i Norge for 1,5 milliarder kroner. Vi driver idag et mottaksanlegg på Vevang i Møre og Romsdal. Totalt opererer FMC 10 høstefartøy, hvorav sju er eid av FMC. Alginat fra FMCs fabrikk, regnes som den mest etterspurte i verden. Vi er utsolgt og klarer ikke å møte etterspørselen. Alginat basert på norsk stortare brukes i en lang rekke produkter, fra avansert biomedisin til produksjon av sveiseelektroder. Det pågår nå spennende forskningsprosjekt der egenskapene fra norsk stortare inngår i større kreftforskningsprosjekt og prosjekter rettet mot diabetes, ALS og behandling av hjertesvikt.

Se for øvrig våre nettsider for mer informasjon: www.stortare.no

Se også artikkel i Stavanger aftenblad der tare på strendene er tema:

<http://www.aftenbladet.no/lokalt/Hvorfor-sa-mye-tang-og-tare-pa-stranden-386b.html>

Med vennlig hilsen

Ole Damm Kvilhaug (sign)
Råstoffsjef

Kopi:

postmottak@fiskeridir.no

post@imr.no

sf@nrk.no